

חלום ליל קיץ

מאת

וויליאם שייקספיר

עפ"י תרגומו של ט. כרמי

עיבוד : דליה שימקו ומיטל חורי

העולם של הפקתנו הינו עולם מודרני טכנולוגי המשלב בתוכו את השיבה אל הדת ואל השמרנות הדתית אתונה שלנו מתוארת כסוג של אירן שבה הטכנולוגיה החדשנית ביותר יחד עם אפליית נשים קשה ההפקה נוגעת במתח שבין העולם המודרני המשועבד לטכנולוגיה הכוחות הריאקציונרים של הדת .

תסאוס – דוכס אתונה – אלהי לויט

אגאוס – אביה של הרמיה – רפי קלמר

ליסנדר – מאוהב בהרמיה – יואב כורש

דמטריוס – מאוהב בהרמיה -תומר גלרון

חברי קבוצת התמיכה של אלוהוליסטים אנונימיים. (מופיעים גם כפיות בחלומו של ערב)

שגם – מנחה קבוצות תמיכה שהיא גם במאית חובבת –קרן חרותי

ערב – איציק גולן

פוח – דימה רוס

זיז – דניאל בוצר

פיף – רפי קלמר

טיטניה – מלכת הפיות – אסתי זקהיים

היפוליטה – מלכת האמזונות, ארוסת תסאוס- אסתי זקהיים

הרמיה – בתו של אגאוס, מאוהבת בליסנדר – מיכל פוליצר

הלנה – מאוהבת בדמטריוס- גיל יפרח

אוברון – מלך הפיות – אלהי לויט

פוק – עודד מנסטר

המקום: אתונה והיער הקרוב

מערכה 1

תמונת פתיחה

(פתיחה – מסיבה – חלקי טקסטים נשמעים. פוק יוצא)

פוק: אני השד, הרוח או הליל,

אשר פוק יכנוהו!

אני הוא המניס בנות כפר

בחיל ובעתה.

ובשמנת לשוני אטמון

ואסובב ריחיים בזדון.

ובגללי חלב נחבץ לשווא

והשיכר קופא על שמריו.

והנודד בלילה

יטה ממסילתו

ובכושלו אצחק למשיבתו.

אני הלץ המשוטט בליל.

אני חומד לצון,

מצחיק את אוברון,

ויש אשר, בדמות דובדבנית,

אני אורב בכוס של מטרונית

ובשתותה – אני צף בנשיקה –

והמשקה נפשך אל ישימון חיקה.

ולעיתים, גם סבתא מיושבת,

המגוללת סיפורי עצבת,

נתעית לחשוב כי הנני שרפרף;
 ואז אחמוק תחתיה, ובצריחת "גנב!"
 היא ארצה מתהפכת, אחוזת גיהוק;
 וכל המסובים עונים לה בשיהוק.
 בצחוק ובשינוק
 ושפע עטישות
 כי לא הייתה שעת לצון כזאת!

תמונה ראשונה

אתונה. ארמון תסאוס.

(נמצאים אגאוס ובתו הרמיה, ליסנדר ודמטריוס הם מחכים לדוכס לבוררות הצעירים משחקים בסלולריים שלהם אגאוס פוסע החוסר סבלנות. הדוכס ניכנס מלווה בשתי נשים מכוסות ברעלות.)

אגאוס: יבורך תסאוס, דוכסנו המהולל!

תסאוס: תודה לך, אגאוס. מה חדש בפּיך?

אגאוס: שבע רוגז ומרורים אני, ובאתי

להתלונן על הרמיה, בתי.

גש – הנה, דמטריוס. הוד מעלתך,

לאיש הזה יעדתי אותה.

ליסנדר, גש – הלום. אבל האיש

הזה, מילורד, כשף את לב בתי.

כן, כן, אתה ליסנדר, בחרוזים חזרת,

ודורוני – דודים החלפת עם בתי;

אתה שוררת לה בחלונה, לאור הסהר,

בקול כוזב על אהבה כוזבת,

ולבבה משכת ברשת – מתנתיך;
 צמידים קלועים מתלתליך, טבעות,
 שלל קישוטים וקשקושים, אבני-אין-חפץ,
 קליפות של שום, זרים של כלום, ומתקים –
 משלחת מלאכים המחבלים בלב הרך.

כך, בערמה, גנבת לב ביתי,
 הקשית את ערפה לפרוק מצוות
 אביה ועולו. על – כן, דוכס חנון,
 אם גם עכשיו, אל מול רוממותך,
 היא לא תאות להינשא לדמטריוס,
 אני תובע לי זכות אב, כדין אתונה,
 כי בהיותה שלי, אנהג בה כחפצי:
 לאיש הזה אתננה – או למר המוות.

תסאוס: ומה תשיבי, הרמיה?

חשבי דרכיך, עלמתי: כי הוא אביך,
 והוא לך כאלוהים אשר עיצב
 את חמודיך;

וברצותו – ינצור, וברצותו – ישבור.
 דמטריוס הוא עלם מכובד.

הרמיה: כמוהו גם ליסנדר.

תסאוס: בפני עצמו,

לא כחתן. בלא ברכת אביך,

הבכורה היא לרעהו.

הרמיה: הו, לו אבי ראהו בעיני!

תסאוס: לא, לא; תבונת האב תהיה לך לעיניים.

הרמיה: הוד – מעלתך, כפר נא לדברי.

איני יודעת מה נוסך בי עז -

ואם אחטא לצו הענווה –

לשטוח תחינתי כאן לפניך;

אבל הטו לי חסד, ואמור לי:

מה גודל הרעה המצפה לי

אם אסרב להיות לו לאישה?

תסאוס: למות בדין; ולא – להינזר

לנצח מחברת גברים.

על – כן, חקרי נא, הרמיה היפה,

את תשוקתך, זכרי את עלומיך,

ובחני היטב את קול דמך:

אם לא תסורי למצוות אביך –

היעמוד בכ כוח לשאת גלימה של נזירה ,

להסתגר לעד בצל מנזר קודר,

וכל ימיך, ערירית, ללחוש

הלל חיוור לסהר קר, עקר?

לגדול, לחיות, למות, בחסד הבדידות

הרמיה: מוטב לי כך לגדול, לחיות, וכך למות, מילורד

תסאוס: שקלי דברך בנחת;

וביום עלות הסהר החדש –

בו תיכרת ברית – אמונים – ונצח
 ביני לבין היפוליטה בחירת ליבי –
 ביום ההוא היכוני: או למות,
 או להיות כלת דמטריוס, כמצוותו;
 או לחיות מעונה וגלמודה לעד.
 דמטריוס: חזרי בך, תמתי, חזרי אליי;
 ליסנדר, חדל לרעות בשדות זרים.
 ליסנדר: דמטריוס, לך היא אהבת אביה;
 תן לי את הרמיה: והתחתן איתו.
 אגאוס: ליסנדר הלועג! אכן, שלו אהבתי;
 וכל אשר לי – אהבתי תיתן לו;
 והיא שלי, וזכויותי כולן
 אני מפקיד בידי דמטריוס.
 ליסנדר: אישי הרם, איני נופל ממנו
 לא בייחוס אבות ולא ברכוש;
 אהבתי גדולה היא משלו;
 איש כערכו אני, אם לא יותר;
 וראש לכל, ונעלה מכל –
 הן הרמיה היפה אותי אוהבת.
 דמטריוס – כן, בפניו אומר זאת –
 הוא התעלס עם הלנה,
 שבה את לב האומללה, והיא –
 מדעתה יוצאת אל זה הגבר,

בוגד והפכפך.

תסאוס: אני מודה

כי הדבר הגיע לאוזניי,

וגם חשבתי לשוחח עם דמטריוס;

אבל, מרוב טרדה בענייני – שלי,

פרח מזיכרוני. אך בוא, דמטריוס,

וגם אתה אגאוס. הלוו אליי.

הרמיה היפה, למדי לשעבד

את משובת רוחך לרצון אביך,

ולא – נגזר דינך.

(יוצאים כולם, מלבד ליסנדר והרמיה)

ליסנדר: ליבי, ליבי! כל הגווילים עדים,

כל הקורות וכל האגדות,

כי אהבת אמת – לא נעם דרכיה:

ויש אשר תמעד בהבדלי מוצא –

הרמיה: שבר! כבוד יורד אל שפל מדרגה!

ליסנדר: ויש אשר תאבד בהפרשי גילים –

הרמיה: שד! שיבה בחיק העלומים!

ליסנדר: ויש אשר תופקר לשבט הקרובים –

הרמיה: מות! לבחור אהוב בצו הרחוקים!

ליסנדר: ואם גם משמים הזיווג –

אז מות, מלחמה או מחלה

שמים עליו מצור.

(שיר?)

הרמיה: אם אהבת אמת סוגה במכשולים,

גזרה היא ממרום – ונקבלנה.

נשא את המסה באורך רוח,

כי זו רעה חולה לחולי אהבה

כמו חלומות ואנחות, תשוקות ובכי –

עבדי האהבה האומללים.

ליסנדר: טובים דבריך. על – כן, שמעי – נא, הרמיה:

מרחק חמש פרסות מן העיר

שוכנת דודתי: היא אלמנה,

עתירת הון וחשוכת בנים,

ואנכי – כבן – יחיד לה.

שם, הרמיה שלי, שם אשאך;

ושם לא תשיגנו יד אתונה

ואימת חוקיה. אם תאהביני,

חמקי מבית אביך מחר בלילה;

ובחרשה, שם פגשתיך עם הלן פעם,

שם אצפה לך.

הרמיה: ליסנדר טוב שלי!

בעוז קשתו של קופידון חנון,

בזהב חיצו הטוב והשנון,

בתם יוניה של אלת החן,

בכל אשר עלינו יגונן,

נשבעתי כי למחרת היום,

שם אפגשך באמונה ותם.

ליסנדר: זכרי, אהובתי.

(הרמיה והלנה מתכתבות הוואטסאפ על הבמה הן אומרות את הטקסט בקול. בסוף כול הודעה יש צליל)

הרמיה: ברוכה תהיי, הלן הנאווה?

הלנה: נאווה?

אני?

לא, לא –

כי לב דמטריוס הוא לך לאהבה.

למדיני – נא במה כוחך,

ומה הדרך בה שבית את אהובי

לכרוע ברך.

הרמיה: אני זועמת – אך הוא אוהב מאוד.

הלנה: הו, לו לחיוכי נגלה הסוד!

הרמיה: קללות אמטיר, והוא דברי חיבה

הלנה: הו, לו לתחנוני ליבו נשבה!

הרמיה: ככל שאשטמנו – כן ידבק.

הלנה: ככל שאהבנו – כן ירחק.

הרמיה: הוא מטורף, ולא בי האשמה.

הלנה: רק ביופייך; לו בי אשמה דומה!

הרמיה: חזקי – נא, הלן;

שוב לא יראה פני:

ליסנדר ואני נחמוקה בחשאי.

הלנה: ???(מתקשרת)

הרמיה: מחר, עם עלות הלבנה בשמים

בשערי אתונה חרש נתגנב.

ובחורשה, שבה את ואני,

המתקנו סוד, קרבנו לב וראש –

שם את ליסנדר אהובי אפגוש.

היי שלום, אחות ואהובה

התפללי עלינו כי ננוס

והמזל יאיר לך פני דמטריוס!

(יוצאת הרמיה)

הלנה: מה טוב חלקם ונעם גורלם!

יפה אני כמוה – כך אומרים כולם –

מלבד דמטריוס; הוא חושב אחרת.

רק הוא חירש למה שכל העיר אומרת.

דמטריוס המטיר עליי שבועות כמו ברד

שהוא שלי ורק שלי לעד.

אך הרמיה קרבה

ומחומה נמס כליל, נבלע באדמה.

אלך ואגלה לו דבר מנוסתה

והוא, למחרת, ירדוף אותה

ביער; ואם על כך יודה הוא לי –

הנה שכרי המר מעמלי.

אבל בזאת אוסיף מכאוב על מכאובי,

כי אחזה בו בלכתי ובשובי.

(מסמסת לדמטריוס. יוצאת)

(אור עולה על דמטריוס, מקבל סמס)

תמונה שנייה

מתג"ס שכוונתי שבו מתקיימות אספות קבוצת התמיכה. אתונה.

(נכנסים שגם, זיז, ערב, פוח, זרבוב הפחת, פיף)

שגם: כל הלהקה כבר הגיעה?

ערב: מוטב שתקראי להם בשמותיהם – לפי סדר חלוקת התפקידים.

שגם: הנה רשימת האנשים שנבחרו לשחק בחזיון שלנו לפני הדוכס והדוכסית ביום כלולותיו בלילה.

ערב: ראשית חכמה, חביבתי, אמרי מהו נושא המחזה, אחר תקראי בשמות השחקנים וכך תגיעי מן הקל את הכלל.

שגם: המחזה שלנו הוא "הקומדיה העגומה ביותר על מותם האכזרי ביותר של פירמוס ותסבי".

ערב: עבודה יוצאת מן הכלל – אני אומר לכם – וגם משעשעת. ועכשיו, ידידתי, קראי בשמות השחקנים שלך לפי הרשימה.

שגם: רבותי, נא להתפרקד אחד אחד. טוב, השיבו לפי הסדר. ערב.

ערב: יש!

כולם: אוהבים אותך, ערב!

ערב: אמרי לי מהו תפקידי, והמשיכי הלאה.

שגם: אתה, ערב רב, רשום אצלי בתור פירמוס.

ערב: מהו פירמוס? מאהב או עריץ?

שגם: מאהב, המתאבד באבירות על מזבח האהבה.

ערב: תפקיד כזה ידרוש כמה וכמה דמעות. אם אני אשחק אותו, מוטב שהקהל ישמור על עיניו בשבע עיניים! אני אקים סערות, אני אספוד ואקונן, פחות או יותר. הלאה! אבל, בעצם, ה – כשרון שלי

הוא לתפקידי עריצים. הרקולס! אותו יכולתי לשחק בצורה לא רגילה, או איזה תפקיד קורע לב, שיקרע את כולם לגזרים:

צוקים יגעשו,

צוקים ירעשו,

עד ימוגר סורג סוגר;

והוד חמה

ביד רמה

כמוץ יפיץ

גורל עריץ!

זה היה נשגב! עכשיו קראי בשמות שאר השחקנים. זהו האופי של הרקולס, אופי של עריץ; מאהב הוא בכייני יותר.

זיז: הרקולס עובד אלילים.

(פיף מתרגם)

שגם: פוח

פוח: כאן, גבירתי הבמאית.

כולם: אוהבים אותך, פוח!

שגם: פוח, אתה תקבל עליך את תסבי.

פוח: מהו תסבי? אביר משוטט?

שגם: זאת היא הגברת שפירמוס צריך לאהוב אותה.

פוח: לא, בחיך, אל תתני לי תפקיד של אישה. אני כבר מתחיל להעלות זקן.

שגם: זה לא מעלה ולא מוריד. אתה תשחק אותה במסכה, ותוכל לדבר דק דק, ככל שתרצה.

ערב: אם מותר לי להסוות את פני – תני לי לשחק גם את תסבי. אני אדבר בקול נורא מדוקדק. שמעו:

"אה, פירמוס, אוהב יקר לי! אני תזני יקירתך, אהובתך היקרה שלך"

שגם: לא, לא! אתה חייב לשחק את פירמוס. ואתה, פוח, אתה תשחק את תסבי.

- ערב: בסדר, הלאה.
- שגם: פיף.
- פיף: כן, גבירתי הבמאית.
- כולם: אוהבים אותך, פיף.
- שגם: פיף, אתה תהיה אביו של פירמוס. ואני עצמי, אמה של תסבי. זיז?
- זיז: כן, גבירתי הבמאית.
- שגם: אתה מקבל את חלק האריה. וזהו. חלוקת תפקידים ראויה לשמה, אני מקווה.
- זיז: האם תוכלי לתת לי את תפקיד האריה בכתב? אם כן, עשי לי טובה, מפני שאני קשה תפישא. (פיף מתרגם)
- שגם: אין פה מה לתפוש. אתה צריך רק לשאוג.
- פוח: למה הוא אריה ואני תיסבי?
- ערב: תני לי לשחק גם את האריה: אני אשאג שאגות כאלה, שכולם ילקקו את האצבעות. אני אשאג כאלה שאגות שהדוכס יאמר: "עוד שאגה! שישאג לי! שישאג לי!"
- שגם: אם תשאג לו חזק מדי, אתה תבהיל את הדוכסית ואת הגבירות; אותן תביא לידי צעקות, ועלינו – יאימו בסגירה!
- כולם: כן, כן, הם יסגרו אותנו!
- ערב: חברים, אני מודה, כי אם תבהילו את הגבירות, לא תנוח דעתן עד שיסגרו אותנו. אבל אני אשאג לכם חרש, בקול מחריש אוזניים, כמו יונה הומיה. אני אשאג לכם כמו זמיר.
- פיף: אולי שערב יעשה גם את האבא של פירמוס?
- שגם: לא, לא, אתה יכול לשחק רק את פירמוס. כי פירמוס הוא איש יפה מראה, איש חמודות, משכמו ומעלה, איש אשכולות מתוק, נחמד מאין כמוהו. לכן אתה פשוט חייב לשחק את פירמוס.
- ערב: בסדר, אני מקבל עליי את התפקיד. באיזה זקן רצוי לשחק אותו?
- שגם: ככה, בכל זקן שתרצה.
- ערב: אני אשחק אותו בזקן צהוב כעין נקש או בזקן כתום או בזקן זהוב כעין עטרה צרפתית

שגם: הרבה עטרות צרפתיות הן בלי חתימת זקן בסוף תצא קרח מכאן ומכאן... רבותי, הנה התפקידים שלכם; ואני מתחננת בפניכם, תובעת מכם לשון אותם בעל פה עד מחר בלילה; ותפגשו אותי בחורשת הארמון, מרחק פרסה מחוץ לעיר, לאור הירח; שם נערוך את החזרה. אני אכין את רשימת האביזרים הדרושים להצגה. אני מבקשת מכם, אל תאכזבו אותי.

פיף: איך אני אגיע לחורשה?

ערב: פגוש נפגש ושם נחזור ונתחזר באומץ, התאמצו, השתלמו. שלום.

שגם: נפגשים ליד אלון הדוכס.

ערב: מספיק, עמדו בדיבורכם, או שבו תחתכם.

(יוצאים)

מערכה שנייה

תמונה ראשונה

יער בקרבת אתונה

(נכנסים אוברון, מלך הפיות ופמלייתו, והמלכה טיטניה מצד שני, ופמלייתיה)

אוברון: הו, פגע רע לאור ירח, טיטניה יהירה!

טיטניה: מה – אוברון צר עין! פיות, נצא לדרך.

נדרתי לא לסור למשכבו

ולא אל מרותו.

(פיות יוצאות)

אוברון: עמדי, ממרה,

סוררת: וכי אינני אדונך?

טיטניה: הו, לא; כי אז הייתי גבירתך.

אבל אני יודעת כי חמקת מארץ הפיות

ויום תמים חיללת אהבים לפילידה

ולא דודים חרזת.

ולמה זה נחפזת לחזור מהררי החושך ההודים?

כי הפלונית האמזונית שלך,

המגפה שלך במגפיים, היפוליטה.

פילגשך – נישאת כאן לתסאוס,

ובאת לברך את יצועם?

אוברון: איך לא תבושי להטיל בי דופי בדבר היפוליטה,

גם ביודעך כי לי נודע על אהובך תסאוס

טיטניה: זו הקנאה כוזבת מגרונך

מאז בשל הקיץ לא נועדנו

בהר בגיא בחורש או בכר

על שפת נהר, או לחופו של ים

לרקוד במעגל, ולא הגחת שם להחרידנו

בתרועות מדון

על כן רוחות מרום,

שמזמורן חולל

השיבו נקמות, הרתיחו מצולות

והתהפכו אדי התרעלה.

על כן הסהר חיוור בחיוורונו

ממטיר לחות, חולי ושיגרון על סביבותיו.

עולם של תוהו

אביב וקיץ סתיו רב תנובות

וחורף מר חרון המרו לבושן

כל חליפות העת חלפו ולא ישובו

ובעולם של בוהו

אין יודע מה עת ומה עונה

כי אין פרי בעיתו.

זה זרע פורענות שלנו,

פרי באושים אשר טיפחנו במדון ובמריבה.

אנחנו המקור ושורש הרעה.

אוברון: אם כן, תקני המעוות; כי בידך הוא.

מדוע את ממרה את פי אוברון שלך?

אחת ביקשתי: תני לי את הנער

להיות לי למשרת.

טיטניה: תנוח דעתך

כי לא אתננו - במחיר הממלכה כולה.

אמו הייתה כוהנת לי בהודו

ולא אחת בלילה הבשום ישבנו וליהגנו צד בצד

על חולותיו הזהובים של נפטון.

אך היא הייתה בשר ודם

ועת כרעה ללדת מתה.

למענה טיפחתי את הילד

ולמענה לא אפרד ממנו.

אוברון: עד אימתי תישארי ביער?

טיטניה: אולי עד לאחר כלולות תסאוס.

ואם תאבה לבוא במעגלינו

ולשיש אל סהר,

אהיה ברוך.

ולא, סטה מעליי, אני ארחק ממך.

אוברון: הסגירי את הנער ואבוא עימך.

טיטניה: לא בעבור כל המלכות.

(טיטניה יוצאת)

אוברון: לכי לכל דרכיך. לא תימלטי מכאן

בטרם אייסרך על עוונך.

פוק, מחמלי, קרב הנה. התזכור

כיצד ישבתי פעם על שן – סלע,

קשוב למזמורה של בתולת ים?

פוק: אני זוכר.

אוברון: בעת ההיא ראיתי, ממך נבצר לראות,

את קופידון חמוש כדת,

נישא בין סהר קר לאדמה.

והוא דרך קשתו ויכוננה

אל בתולה יפת מראה.

אך שמתו אל לבי כי ברק חצו

נחת על פרח קט במערב;

לך הביאנו, פוק. כי עסיסו,

אם ימשח על עפעפי אישה

או גבר בשנתם, ינסוך בהם

טרוף של אהבה אל כל יצור

אשר יופע להם בהקיצם.

הבא לי את הפרח.

פוק: אני אקשור חגור סביב לארץ

בארבעים דקה.

(יוצא)

אוברון: עכשיו יובא הציץ.

ובשנתה אשים לה מארב,

בהקיצה – היא תחזה יצור

ובו תדבק נפשה לאהבה.

ובטרם הסירי את המקסם

אכפה עליה לתת לי את הנער.

אך מי זה בא? איני נראה לעין;

הבה נשמע – מה בפני השניים

(נכנס דמטריוס, והלנה בעקבותיו. במהלך הסצנה, דמטריוס אוזק את הלנה)

דמטריוס: איני אוהב אותך; אל תרדפיני.

היכן ליסנדר והרמיה היפה?

הלא אמרת כי התגנבו לכאן –

והנני חרש בתוך החורש

כי לא אשמע את קול אהובתי.

לכי, משכי רגליך, חדלי לרדוף אחרי!

הלנה: אתה מושך אותי – כאבן השואבת!

ליבך קשה כאבן,

אך ליבי מתכת נמסה.

לו תחליש את כוח המשיכה

וינוס כוחי

דמטריוס: האם שמעת מפי מילות פיתוי ונועם?

הלא אמרתי לך אל מול פניך:

איני אוהב אותך בשום פניך!

הלנה: על – כן אוהב אותך כפלים

כי כלבלבך אני, דמטריוס.

אם תייסרני אכרכר סביבך.

עשה בי כרצונך,

הרחק אותי, הכה אותי, בזה אותי,

הפקר אותי, אבל ברוב חסדיך –

אם גם נקלה אני – תן לי ללכת אחריך.

לו אהיה עפר מתחת לכפות אהבתך

זו כל משאת נפשי

וראה בי כלב מכלבי ביתך

דמטריוס: אל תלבי את משטמת ליבי,

נפשי חולה מדי אראה פניך.

הלנה: וגם נפשי – מדי תסתיר פניך.

דמטריוס: את מכתימה את שמך ותומתך,

חומקת מן העיר ומתסרת לחסדיו של גבר אשר לא יאהבך.

את מסכנת את אוצר בתולידך

בלילה המועד לעולמים

בעזובת חורשה חורשת רע.

הלנה: תום לבבך הוא מגיני

לאור פניך לילה יעלם.

על כן אומר, לא לילה סביבי

והחורשה – עולם מלא הומה בה.

כי לי אתה עולם ומלואו.

ומי יאמר כי לבדד הנני

עת בי צופות עיני כל העולם.

דמטריוס: אני אברח ואסתר בסבך,

ואפקירך לחסד חיות טרף.

הלנה: לבך אכזר מכל חיה טורפת.

לך, ברח, דודי; וראה עולם הפוך.

יונה דולקת אחרי הנשר,

אפולו נס ודפנה הציידת,

צביה רכה תרדוף אחרי נמר,

והיא רודפת רוח,

כי איך ידביק רך הלבב

את פעמי האומץ?

דמטריוס: לא אדבר איתך. הרפי ממני!

אך אם תבואי אחרי, דעי לך

כי פגיעתי תהיה רעה ביער.

הלנה: כן, בעיר ובשדה ובהיכל,

אתה פוגע בי, דמטריוס.

בוש והיכלם.

אתה חוטא לדרך עלמות,

לא לנו הילחם על אהבה

כגבר מסתער.

נועדו להחזיר דודים,

לא לחזר.

(יוצא דמטריוס)

הלנה: ארוצה אחריך, ינעם לי מכאובי

בהילקח נפשי בידי בחיר לבבי.

(אוברון משחרר את הלנה מהאזיקים. יוצאת)

אוברון: היי שלום, עלמה. עד לא ירחק רחוק,

את מפניו תנוסי – והוא בך יחשוק.

(חוזר פוק)

אוברון: הפרח בידיך? ברוך הבא, נע – נד. (נע ונד)

פוק: הנה הוא לפניך.

אוברון: אנא, תנהו לי.

אני מכיר גדה, סוגה בשושנים

ומרופדת מור ובושם יסמינים

ושם טיטניה, ככלות המחולות,

על ערש – ניצנים תנום לה בלילות;

ובשרף הזה אמשח את עפעפיה,

ובנפשה אתן סיוט מפעפע.

קח מן השיקוי, ביער צא – שוטט,

כי בו עלמה תמה אשר נפשה יוצאת

אל עלם גבה – עיניים. משה עיניו

ובקומו – יראנה לפניו,

ובשביה ייפול.

תכיר אותו, מבני אתונה הוא לפי כסותו.

שם לב שתשוקתו...

ופוק: אל פחד, אדוני.

עד קריאת הגבר תפגשני כאן

פוק: פוק עבד נאמן.

(מסיבת טראנס? ריקוד? –רוקדים הזוגות. טיטניה ופוק. אוברון צופה)

תמונה שנייה

חלקה אחרת ביער.

(טיטניה נרדמת אחרי הריקוד – פוק מוביל אותה, אוברון נכנס עם הפרח. פוק יוצא)

אוברון: עת תקיצי משנתך,

יגלה לך מחמדך;

תדבקי בו – הוא דודך!

אם ברדלס, דב או נמר,

חזיר הבר, דורבן סומר

אליו יצא ליבך הער

ואחריו נפשך תרוץ.

עורי – נא בבוא שיקוץ!

(יוצא)

(פוק חוזר)

פוק: שווא ביקשתי בחורשה

את העלם הרשע;

הנה הציץ לקסום לו קסם –

אבל איה עיניו, בעצם?

(נכנסים ליסנדר והרמיה ודמטריוס והלנה. כל זוג בחלק אחר של הבמה. ליסנדר עם הפלאפון, נגמרה לו

הסוללה. הרמיה עם אלכו-ג'ל)

ליסנדר: רגלך כושלת, יקירה, ואין בך כוח;

ומעיני – דרכנו נעלמה.

אולי נשכב פה, הרמיה, לנוח,

ונצפה לנחם החמה?

(מתחילים להתמזמזו. הרמיה מפסיקה פתאום)

הלנה: דמטריוס, עמוד, ולו גם תהרגני.

הרמיה: כן, ליסנדר. מצא לך יצוע;

אני אשכב לי פה על השיפוע.

ליסנדר: הנה, לשנינו, תל אחד כרית

דמטריוס: אמרתי לך, לכי, הפסיקי לרדפני.

פוק: ומי זה פה?

בגדי אתונה לגופו!

זה הוא זה, בן – האיולת!

וכאן האומללה, מושפלת.

הרמיה: לא, יקיר, ליסנדר המתוק,

אל תקרב לשכב; קצת יותר רחוק.

ליסנדר: הו, אל תטילי מום בתום ליבי!

מאהבה דיברתי – באהבה קבלי

הן לבבי אל לבבך נצמד,

עד כי דבקו, היו ללב אחד

לכן אל תאסרי עליי לקרב

כי לצידך, לא לצודך, אשכב.

פוק: מתק! לא תרהיב לשכב

ליד גס רוח קשה לבב.

הלנה: הו, אל תנטוש אותי בלב החשכה!

דמטריוס: הרפי, בת מוות! לבדי אלכה.

(דמטריוס יוצא)

הרמיה: ליסנדר החמוד, מה טובו חידודיו!

אבל, יקירי, בשם האהבה,

מידות הטוהר והענווה,

רחק ממני. עוד.

ולילה טוב, אהוב, ינעם לילך,

לברית הבט עד אחרון יומך!

ליסנדר: (מתעצבן) אמן, אני עונה לתפילתך!

פה משכבי. כל טוב הלילה לראשך!

הרמיה: מחציתו על ראש המברך

(הם ישנים. נכנס פוק ונעמד מעל ליסנדר)

פוק: זד, בזה אני מזה

כשף על עיניי נבזה.

בקומך, אש תשוקותיך

תניס שינה מעפפריך.

התעורר בהסתלקי:

אני נחפז לי אל מלכי.

הלנה: פני מכווערים כפני דובה בלה;

חיות היער, מפני, נסות בבהלה.

על כן לא אתפלא כי גם דמטריוס

תאחזנו חלחלה ומפני ינוס.

אך מי זה כאן? ליסנדר! מת או נם? (מנסה להעיר אותו)

אין שום סימן של פצע או של דם.

אם חי אתה, ליסנדר, אנא פקה עיניים.

ליסנדר: (מתעורר) ולמענך אבוא באש וגם במים!

הלן הקורנת! הו, פאר תבל!

זיו לבבך בעלטה יהל.

היכן הוא הנבל? היכן דמטריוס?

אכנו לפי חרב כי דמו מאוס

הלנה: הו, לא, ליסנדר; אל תדבר סרא.

מה אם יאהב את הרמיה? אלי, במה הרע?

הן היא אותך תאהב; שמח בה ובאשרה.

ליסנדר: של הרמיה? חלילה! הייתה לי לזרא;

השמימה את נפשי מדי דברה.

לא הרמיה, כי הלך – אותך אני אוהב.

מי לא ישיש לקחת יונה במקום עורב?

הלנה: למה, למה זה הייתי ללצון?

במה לך חטאתי כי תחרוץ לשון?

לא די בכך, לא די, אדון צעיר,

כי לא אזכה, גם לא זכיתי, להכיר מבט חיבה אחד

בפני דמטריוס – כי באת להוסיף חרפה על בוז?

אלי! אתה חוטא לי, כן, ומתאכזר!

להתקלס בי כך, ובקלס לחזר.

אבל לך לשלום. צר לי להודות

כי בעיני היית פעם איש מידות.

הו, גורלי המר! אם האחד סונט בי,

בא השני – וברגלו בועט בי!

(יוצאת)

ליסנדר: היא לא הבחינה כך; שכבי, שכבי,

ואל ליסנדר – לעד אל תקרבי.

וכל נפשי, כבודי ומאודי אקדיש

לאהבתה של הלן – ולה אהיה לאיש!

(יוצא)

הרמיה: (מתעוררת) ליסנדר, הושיעני!

הושענה, חוש אליי

הסר את הנחש המתפתל עליי!

הו, רחמים! חלום של חרדות!

ראה ליסנדר, איך ברכיי נדות.

חלמתי כי נחש את לבבי עקר,

ואתה חייכת לרצח האכזר.

ליסנדר! מה, רחקת? ליסנדר, מחמלי!

אין קול? האם אינך שומע את קולי?

בשם האהבה ענה!

ליבי פג מאימה.

לא? אם כן – רחקת עד מאוד ממני:

אמצא אותך – או מוות ימצאני.

(יוצאת)

(פוק על הבמה צוחק בפראות)

(הפסקה)

מערכה שלישית

תמונה ראשונה

היער. טיטניה ישנה.

(נכנסים החבורה : שגם, ערב, פוח, פיף וזיז)

- שגם: כולם כאחד. והנה מקום יוצא מן הכלל לחזרה שלנו.
- ערב: כולם כבר הגיעו?
- ערב: גבירתי הבמאית!
- שגם: כן, ערב מבורך, מה בפיד?
- ערב: בקומדיה הזאת על פירמוס ותסבי, יש כמה וכמה דברים שבשום אופן לא ינעמו לקהל. ראשית כל, פירמוס חייב לשלוף חרב ולהרוג את עצמו; והגבירות לא מסוגלות לשאת דבר כזה.
- זיז: פחד אלוהים! זה באמת עסק ביש. (פיף מתרגם)
- פיף: נדמה לי, כי בסופו של חשבון, נצטרך להוציא את ההריגה.
- ערב: לא בא בחשבון: לי יש פתרון מצוין. תכתבו לי פרולוג, ומתוך פרולוג יובן, שאנחנו לא נגרום שום נזק בחברות שלנו; שפירמוס איננו נהרג ממש; וליתר ביטחון גמור תוסיפו שאני פירמוס, בעצם אינני פירמוס, אלא ערב. וזה ישקיט את כל הרוחות.
- שגם: בסדר, נכין פרולוג כזה.
- זיז: האם הגבירות לא תפחדנה מהאריה?
- פיף: אותי הוא מפחיד, בחיי!
- ערב: רבותי, עליכם לשקול היטב: להכניס אריות – אלוהים ישמרנו!
- פוח: אם כן, צריך עוד פרולוג שיאמר, כי הוא איננו אריה.
- ערב: לא, לא; צריך להכריז על שמו של השחקן, וצריך להראות את מחצית פרצופו דרך צוואר האריה, והוא עצמו צריך לדבר מבעד לחריץ, ולומר משהו מרגיע, כמו, למשל: "גבירותיי – או "גבירותיי הנאוות, אני מבקש מכן" או "אני מתחנן בפניכן – לא לפחוד ולא לרעוד. אדם אני, ככל האדם".
- שגם: בסדר, שיהיה כך. אבל יש עוד שני קשיים: ראשית, איך מכניסים אור ירח לתוך האולם; כי ידוע לכם שפירמוס ותסבי נפגשים לאור הירח.
- פוח: האם יש אור ירח בליל ההצגה שלנו?

- פיף: שאחד מאיתנו יכנס עם פנס ושיח קוצים – ויודיע שהוא בא לגלם באופן גלמי את תפקידו של אור ירח.
- כולם: אוהבים אותך, פיף!
- שגם: אבל יש עוד בעיה: אנחנו זקוקים לחומה, כי פירמוס ותסבי, לפי העלילה, שוחחו דרך סדק בחומה.
- פיף: אין לך סיכוי להכניס לשם חומה; מה דעתך, ערב?
- ערב: חד מאיתנו יצטרך לעמוד שם כחומה; וצריך למרוח עליו קצת טיח, או טיט, או חומר כדי להמחיש חומה. ועליו להחזיק את אצבעותיו כך, ודרך החריץ הזה יתלחשו פירמוס ותסבי.
- שגם: אם זה אפשרי – הכל בסדר. עכשיו – לשבת, כולם, נחזור על התפקידים. פירמוס, אתה מתחיל.

(נכנס פוק)

- פוק: איזו כת ריקנים פה מכרכת ליד ערשה של גברת הפיות?
- מה – מחזה? אהיה להם צופה, אולי גם שחקן, אם ימצא תפקיד.
- שגם: דבר, פירמוס. תסבי, התקדמי.
- ערב: (כפירמוס) הניצנים אשר הסריחו שם – הפריחו! הפריחו!
- ערב: (כפירמוס) הניצנים אשר הפריחו שם, עוד לא למדו את סוד בשמך התם; אך, הס! קשבתי קול! הו, תסבי יקרה, צפי לי פה, אשוב עד מהרה!

(יוצא)

- פוק: פירם מוזר מזה עוד לא נברא!

(יוצא)

- פוח: האם עליי לדבר עכשיו?
- שגם: כן, עליך, עליך! כי עליך להבין, שהוא יצא רק לראות את הקול ששמע, ומיד ישוב.
- פוח: (כתסבי) הו, פירמוס דגול, צחור כחבצלת,
שני כשושנה בין החוחים מושלת,
הו, עלם – חמודות, דודי צח וצוהל,
ואמונים נוצר, כסוס לא יכשל -
אפגוש אותך, יקיר, ליד קברו של מינוס.
- שגם: "נינוס", בן אדם! "קברו של נינוס". אבל אתה עוד לא צריך לומר את זה. זאת התשובה שלך לפירמוס. אתה מדקלם את כל התפקיד שלך בבת אחת, בלי שום הפסקות. פירמוס, בוא. החמצת את הכניסה שלך. שים לב: "כסוס לא יכשל".
- פוח: (כתסבי) ואמונים נוצר, כסוס לא יכשל.
(נכנסים פוק, וערב – פירמוס, כשלראשו ראש חמור. מתחילה מוסיקה)
- ערב: הו, תסבי, לו יפיתי, אני כולי שלך.
- כולם: הו, פלצות! הו, זוועה! כשפים עלינו! התפללו, רבותי! נוסו, רבותי! הצילו!
(כל החבורה בורחת נשאר ערב)
- פוק: אני ארדוף אתכם, אוביל אתכם סחור – סחור,
ולעיתים אדמה לסוס או לציפור,
ואז אצהל, אצווח, אשקוק, אבער, אנחר – נחור – לפי התור!
- ערב: למה הם בורחים מפני? זה אחד התעלולים שלהם להפחיד אותי?
- פיף: הו, ערב, איך שונו פניך? מה אני רואה עליך?
- ערב: מה אתה רואה? ראש חמור – אולי את עצמך אתה רואה?
- שגם: אלוהים איתך, ערב! הפכו את עורך.
- (יוצאים)

ערב: אני תופש את המזימה שלהם: הם רוצים להפיל אותי בפחד. אבל אני לא אזוז מפה, ויעשו מה שיעשו. אני אצמד פה הלוך ושוב ואני אשיר בקול, שישמעו שאין בי פחד בכלל.

(שר שירים – לונלי. או סולו מיו. פיגרו)

טיטניה: (מתעוררת) מי המלאך המעיר אותי משנתי?

אנא, בן – אנוש, זמר לי שוב.

אוזני שבויה בעבותות קולך!

עיני קסומה מחמדי דמותך!

וממבט ראשון אני נמשכת

לומר, להישבע: אותך אני אוהבת.

ערב: כמדומה, גבירתי, שלא יהיה בכך מן התבונה. אבל, האמת ניתנת להיאמר, כי התבונה והאהבה אינן מרבנות להתחבר בימינו. את רואה, בשעת הצורך לא חסרה לי שנינות.

טיטניה: כיופיך, כן גודל תבונתך.

ערב: לא, לא עד כדי כך; אבל אילו היה לי די שכל לצאת מהיער הזה – הייתי מסתפק במה שיש לי.

טיטניה: אל תתאוה לצאת מיער זה.

פה תישאר – וגם אם לא תרצה.

מעלתי - במעלות עליון,

אביב תמיד בממלכתי ישכון

ואותך אוהב.

על כן, עימי תנדוד

וצבא פיות עליך יעמוד;

פנינים ידלו לך ממצולות ים

ומזמורים ירעיפו על ראשך הנם.

וכל סיגי בשריך אצרף,

עד היותך לרוח מעופף.

(יוצאים)

תמונה שנייה

חלקה אחרת ביער

(נכנס אוברון)

אוברון: אני תאב לדעת אם טיטניה

התעוררה; ומה נגלה אז לעיניה,

לכבוש את לבבה בסערה?

(נכנס פוק)

הנהו, רוח תזזית! ובכן,

מה מתרחש בחורש? ספר לי, רץ.

פוק: גבירתי כבר מאוהבת במפליץ.

ליד ערשה בצל האילנות

לעת אשר שקעה בחלומות

כת פוחזים ריקים ונואלים

שם נועדו לחזור ברוב קולות

על מחזה לכבוד יום הכלולות

וראש הפוחזים אידיוט מושלם

הגולם שגילם את הדמות פירם

סיים שיחו נכנס לתוך ושיח

ושם אני הגחתי גיח

ועל ראשו הרכבתי ראש חמור

ובזה הרגע – בחסדי אמור –

טיטניה קמה, ותאהב חמור.

אוברון: פוק המפיק פלאי – פלאים!

אבל העלם בן אתונה, האם

כשפת את עיניו כמצוותי?

פוק: כן, בשנתו נצוד בתוך רשתי.

והעלמה – היא לצידו ישנה,

ובקומו – יחזה בה ראשונה.

(נכנסים דמטריוס והרמיה)

אוברון: שים לב, הנה הוא – המביש.

פוק: זו העלמה, אבל לא זה האיש.

דמטריוס: הו, למה את גוערת באוהב ישר?

הרמיה: כי את ליסנדר בשנתו רצחת –

כך נראה רוצח: מבעית, זעום פנים.

דמטריוס: לא. כך נראה נרצח; אני דומם,

כי את ליבי פילחת ללא רחם.

(נכנסים ליסנדר והלנה)

ליסנדר: למה את חושבת כי לעג שבועותיי?

הבוז אינו מזיל דמעה מרה,

ראי, בהישבעי, בוכות עיניי.

הלנה: אין גבול לעורמתך:

גם דמעתך מועלת.

להרמיה נשבעת בשבועי שבועות:

האם תפקיר אותה עכשיו לאנחות?

הרמיה: אבל – ליסנדר? היכן הוא מחמלי?

דמטריוס הטוב, האם תתננו לי?

דמטריוס: את נבלתו אתנה לכלבי ביתי.

הרמיה: הו, כלב בן - כלבה!

אם כן – רצחת?

לא ייזכר שימך על אדמות.

ליסנדר: מהיר לנדור הייתי, ודעה חסר.

הלנה: וגם עכשיו, אם אמונים תפר.

ליסנדר: דמטריוס אוהב אותה, ולא אותך.

(הלנה יוצאת וליסנדר אחריה)

הרמיה: הו, רק אמת, דבר אמת הפעם.

לולא ישן, האם מעז היית בו להתבונן?

ובשנתו רצחת?

הו, איש גיבור!

כמו פתן, או צפעוני הגח מחור.

דמטריוס: את מוציאה את זעמך לשווא:

ידי הן נקיות, ולא שפכו דמיו.

הרמיה: אמור לי כי שלום לו, ליקר.

דמטריוס: ואם אומר לך – מהו השכר?

הרמיה: הזכות לא לראותני שוב, ודי.

אתה מאוס, ולא תראה פני לעדי עד

בין אם הוא מת או חי.

(יוצאת)

דמטריוס: לא ארדפנה, כי חרונה יוקד.

פה אשאר, אם כן, ואתפרקד.

ליבי כבד, וחשבונו יגון,

מרוב חסרון שינה, גדל הגרעון.

(שוכב לארץ ונרדם)

אוברון: מה עוללת, מה? בחרת לקורבן

אוהב שהוא מסור ונאמן.

שגית, פוק;

פוק: גזר הגורל;

מאלף רבבה, רק אחד כזב לא ישבע.

אוברון: בתוך היער טוס כסופה

ומצא לי חיש את הלך היפה.

חיוורת היא וחולת אהבה.

אני אמשח עיניו עד שוב תופיע.

פוק: אני רץ! אני אץ! אני טס כברק!

כחץ מקשת ממורק!

(יוצא)

אוברון: פרח – ארגמן גונו,

אהבה לשד אונו,

שקע לתוך בבת עינו!

(פוק חוזר)

פוק: אוברון, שר צבאותינו,

הלנה קרבה אלינו:

והעלם, בו שגיתי,

מתחנן: "רק בכ הגיתי".

הביטה בו, הוא מתחטא,

אלי, כל האדם שוטה.

אוברון: נסור הצידה: שאונם

יעיר את דמטריוס הנם.

פוק: אז השניים, כאחד,

יחזרו אחרי אחת;

ואני אשבע רוב נחת,

כי רקחתי המרקחת.

(הלנה נכנסת, ליסנדר אחריה)

דמטריוס: (מתעורר) הו, הלן, בת מרום! עטרת אל!

תפארת כליל!

למה, אהובתי, למה עיניך אמשיל?

בהרימך ירך, הו, נשיקה אחתום על נסיכת הלוכך

אלילת התום.

הלנה: הו, רשע מרושע! אתם כולכם

מתעללים בי להנאתכם;

פוגעים בי בזדון ובגסות,

כי אין בכם אף שמץ אדיבות.

לא די לכם, לא די, כי תשטמוני

גם יד ביד ללעג תשימוני?

אילו גברים אתם, לא רק בשם,

לא השפלתם עלמה ללא רחם.

על הרמיה אתם רבים מאהבה,

עכשיו עליי תריבו מי יגדיל איבה?

אכן תפארת, מעשה גבורה,

לתעתע בבתולה ברה עד בכי.

ליסנדר: קשה לב אתה, דמטריוס; חזור בכ.

הלא כולם יודעים: להרמיה לבך.

וכאן, בעונג רב, בלב שלם,

חלקי בהרמיה לך אתן,

וחלקך בהלן פה תיתן לי,

אני אוהב אותה, אחרת אין לי.

הלנה: להג שכזה, האל עוד לא זימן לי!

דמטריוס: ליסנדר, שלך היא הרמיה; שמרנה.

אם פעם אהבתי – האהבה איננה.

ליבי שכן אצלה כמתארח,

עכשיו אל הלנה ביתו הוא שוב פורח

ושם ישכון.

ליסנדר: הלן, זה לא נכון!

דמטריוס: על תום ליבי אל תחרוץ לשון,

ולא, אני עושה בכך כלה.

ראה, אהובתך באה; בואי אליו כלה.

(חוזרת הרמיה)

הרמיה: לא בעיני, ליסנדר, לי נגלית;

אזני שמעה, ובזכותה נמצאת.

אך למה נטשתני כהפקר?

ליסנדר: אם אהבה מושכת – למה אשאר?

הרמיה: מושכת את ליסנדר – למשוך ידו ממני?

ליסנדר: למשוך וגם לרוץ! הו, מי יתנני

בזרועות הלנה.

הרפי ממני! האם לא די בכך

כי משנאה חמקתי ואברח?

הרמיה: לא כן אומר ליבך! לא יאומן!

הלנה: אלי! גם היא בסוד מזימתם.

עכשיו מובן לי: הם חברו שלושתם

לפגוע בי ברשת שנינתם.

מרשעת, הרמיה! כפוית טובה!

האם זממת, האם נדברת איתם לרדוף אותי בלעג מתועב?

והסודות אשר המתקנו יחד

וכל שבועות האמונים שלנו

כל זה, אלי, כל זה נשכח מלב?

ואת בריתנו הישנה תחללי

ויד ביד איתם תתעללי בידידתך האומללה?

הרמיה: סופת נפשך מכה אותי בהלם.

לא בזתי לך; אבל את לי בזה.

הלנה: ולא מבוז שיסית בי את ליסנדר,

לרדוף אחרי ולשבחני?

עיניים ופנים?

וזה, דמטריוס, אהוב משנה שלך,

אשר רמס אותי ברגל גאוה,

כלום לא שלחת אותו לקרוא אחרי אלה, עטרת בת שמים,

כלילת היופי, אלוהית?

מדוע ידבר כך אל שנואת נפשו?

ולמה זה ליסנדר לך מתכחש

לאהובת ליבו,

ומחזר עליי בחנוני חיבה, אם לא בשליחותך, במצוותך שלך?

ואם אינני אהובה כמוך,

הלא זקוקה אני לרחמך,

ולא ללעגך.

הרמיה: אינני מבינה את כל דבריך.

הלנה: לו יש בכם חמלה, טוב לב או דרך ארץ,

לא הלעגתם עליי בהיתולים.

ליסנדר: עמדי נא, תמתי: הקשיבי לי,

אהובתי, חיי, נפשי – הלן היפה!

הלנה: הו, מי כמוך!

הרמיה: אל נא תלעג לה, יקירי.

דמטריוס: אם תחננוניה לא יועילו – ידי תושיע.

ליסנדר: ידך קצרה מקוצר תחננוניה.

הלן, אני אוהב אותך; חי נפשי, כי כן!

דמטריוס: אני אומר כי אהבתיך למעלה מכוחו.

ליסנדר: אם כך אתה אומר – בוא, ניווכח.

דמטריוס: מהר ובוא!

הרמיה: מה הדבר הזה, ליסנדר?

ליסנדר: הצידה, מגפה שחורה!

הרמיה: לא, לא; הוא יהרגך!

דמטריוס: ובכן? קולות ורוח – וליסנדר אין.

חדל אישים אתה, לך, לך, מוג לב.

ליסנדר: הרפי ממני, קוץ! שיקוץ!

עזבי אותי, ולא, כשרץ אנער אותך.

הרמיה: מדוע תדבר עזות? מה נשתנה,

אהוב ליבי?

ליסנדר: אהוב ליבך?

סלקי רגליך, סלק!

התנדפי, כוס תרעלה!

הרמיה: הלא תחמוד לצון?

ליסנדר: מה, האם עליי להכותך?

למחויץ אותך עד מוות?

אני שונא אותך, אך לא אפגע בך.

הרמיה: אלי, האם יש פגע רע משנאתך?

שונא אותי? מדוע?

למה, אהובי?

וכי אינני הרמיה, ולא אתה ליסנדר?

הלא יפה אני כשהייתי.

עד לילה אהבתני,

בלילה עזבתני.

האם עליי לחשוב (הו, ישמרני אלוהים)

כי בזדון הושלכתי?

ליסנדר: כן, חי נפשי! ולא אובה עוד לראותך לנצח.

אני אוהב את הלן ושונא אותך.

הרמיה: הו, נוכלת שכמותך! תולעת מכרסמת!

שודדת אהבים! מה, התגנבת בלילה

לגנוב את לבבו של אהובי?

הלנה: בת חיל, חי ראשי!

ואין בך שמץ ענווה, אבק בושה?

ובכוח את עוקרת מענה חימה מפי הרך.

פוי! זית צבוע! זנב לטאה! זנבנבת שכמותך!

עשו לי חסד, וגם אם תשטו בי,

אל נא תתנו להרמיה לפגוע בי.

עלמה רכה אני, רכת לבב,

אל נא תכני.

הרמיה הטובה, אל נא בחמתך.

תמיד שמרתי לך גם אהבה,

גם אמונים, ולא חטאתי לך;

ורק הפעם, מאהבת דמטריוס,

גיליתי לו כי התגנבת ליער.

הוא אחריך בא מאהבה.

הלכתי אחריך, אך הוא דחה אותי,

איים להכותני, לרומסני, גם לרוצחני נפש.

אבל עכשיו,

אם רק תתנו לי בשלום ללכת,

לא אדבק בכם. הניחו לי ללכת.

הרמיה: ובכן? לכי, לכי לך. מי עוצר בך?

ליסנדר: אל תפחד, היא לא תפגע בך, הלא.

הלנה: הו, כשהיא זועמת, היא עוקצנית ומרושעת.

הרמיה: האם תניחו לה לבזותני?

ליסנדר: הסתלקי מפה, קליפת הכלום! קוצו של קוץ! יתוש!

דמטריוס: לשווא אתה טורח.

הנח לה, אל תדבר על הלנה;

כי אם תעז לרמוז לה ולו גם רמז קל של אהבה,

דמך בראשך.

ליסנדר: עכשיו אני חופשי ממנה.

בוא אחרי, עכשיו, אם יש בכ האומץ,

וניווכח למי הזכות לזכות בהלנה.

דמטריוס: אחריך? לא, לצידך אבוא, לחי אל לסת.

(יוצאים ליסנדר ודמטריוס)

הרמיה: את, גברת,

את אשמה בכל המהומה הזאת.

חכי, אל תברחי.

הלנה: לא, לא אסמוך עליך, את רעה;

ידיך מהירות להתקוטט,

אבל רגלי הן ארוכות להימלט.

(יוצאת)

הרמיה: אני אילמת. מה אומר כעת?

(יוצאת)

אוברון: זה פרי רשלנותך.

שגית שוב, או במזיד אתה מתעתע?

פוק: האמן לי, מלך בלהות, שגיתי.

הלוא אמרת לי כי אכירו לפי בגדי אתונה לעורו.

חף אני מפשע, חי עיני.

מרחתי את עיניו של אתונאי,

והמריחה הזאת הייתה מאוד מוצלחת,

אני עולז בתוך כל הקלחת.

אוברון: אתה רואה כי הם ששים לקרב.

פוק מהר, כסה לילה בעב.

הקדר פני כוכבים ושמי מרום

בערפל שחור כגיהינום.

ואת היריבים הולך שולל,

וסחור וסחור – לא יפגשו בכלל.

עד כי יוכו ברוח תרדמה

כבדת כנפיים ושחורת דומה

ועל ליסנדר אז תזה

את עסיסו של העלה הזזה

אשר יגאל אותו משגעונו

ויחזיר לו את הגיונו

ובהקיצם, הם ידמו בתום

כי כל ההיתולים

היו חלום.

ואנוכי, בינתיים, אפציר במלכתי

כי תעניק לי את הילד ההודי.

ואז אפדה אותה מכישופינו

והשלום ישוב אל מעוננו.

פוק: מלכי, בחיפזון עלינו לעשות,

כי מרכבות הלילה שועטות

והאיילת כבר זוהרת שם

והרפאים חוזרים אל משכבם

על כן מהר ועד בה אור.

אוברון: אם נזדרז – את המלאכה נגמור.

פוק: הנה אחד מהם.

(נכנס ליסנדר)

ליסנדר: היכן אתה, דמטריוס?

פוק: כאן, שחץ. מוכן ומזויין. היכן אתה?

ליסנדר: אני אליך.

פוק: אם כן, בוא אחרי

אל המישור.

(יוצא ליסנדר, נכנס דמטריוס)

דמטריוס: ליסנדר, שוב דבר!

פחדן, ברחן – האם ברחת כבר?

פוק: מוג לב, התתרברב אל מול כוכב?

דמטריוס: היכן אתה?

פוק: בוא אחרי קולי. לא נתמודדה כאן.

(יוצאים. נכנס ליסנדר)

ליסנדר: הוא לפני בורח – ושוב קורא תיגר:

בהגיעי לשם – פרח, איננו כבר.

עכשיו נקלעתי למבוך אפל

וכאן אשכב לנוח (שוכב) בוא, אור גואל!

אם רק תאיר לי את דרכי היום –

אמצא אותו ונקמתי אנקום!

(נרדם. נכנסים פוק ודמטריוס)

פוק: הו, הו! הו, הו! נראה אותך, פחדן!

דמטריוס: המתן, אם רק תעז, המתן לי כאן.

אתה נמלט, מגיח, נעלם,

ואין בכך האומץ לעמוד איתן.

היכן אתה עכשיו?

פוק: בוא הנה; אני כאן.

דמטריוס: לא, לא, אתה שוב מהתל בי.

מרוב לאות – אכרע לאדמה.

אבל עם שחר – היכון למלחמה!

(שוכב ונרדם. נכנסת הלנה)

הלנה: הו, ליל מיותם! הו, ליל לא יתם!

קרב קצף! האר לי, זהר – נחמה,

לשוב אל בית אמי לאור – יומם.

ואת, שינה, עצמי עיני עמל,

ושבי אותי, אהיה לך לשלל.

(שוכבת ונרדמת)

פוק: רק שלושה? קרבי, ארבע:

שנים – שנים – לתיבה.

והנה היא – עצובה.

(נכנסת הרמיה)

הרמיה: לא אוכל לזחול עוד, לא אוכל ללכת;

פה אשכב לנוח עד יאור היום.

אלי, שמור את ליסנדר, אם יצאו ללחום!

(שוכבת ונרדמת)

פוק: (סוחט את הפרח על עיני ליסנדר)

בקומך

משנתך,

בשמחה

פקח עיניך

אל אהובת נעוריך.

ואז ימצא מין את מינו,

וכל אוהב בצל גפנו

ירוה דודים ממעינו!

(יוצא)

מערכה רביעית

תמונה רביעית

היער.

(ליסנדר, דמטריוס, הלנה והרמיה ישנים. נכנסים טיטניה וערב, מלווים על ידי פיות. מגולמים עי החבורה

עם מסכות. מאחוריהם – אוברון בלתי נראה לעין)

טיטניה: בוא שב, חמוד שלי, האם תאבה קצת מוזיקה?

(מוזיקה)

ערב: אני כולי אוזן

טיטניה: על ערש ניצנים,

אלטף את לחיך המתוקה.

ולראשך הרך אקלע זר שושנים

ואנשק את אוזניך הארוכה.

ערב: אתה, מסיא! (מצביע על פוח)

פוח: לפקודתך!

ערב: גרד לי את הראש. ואתה, מסיא רב חסד!

פיה: לפקודתך!

ערב: הב לי את ירך

פיה: מה תצווה עליי?

ערב: עזור נא לגרד אותי. עלי לגשת לספר, נדמה לי שפני שעירים מכאן ומכאן; ואני חמור חמורתיים כזה, ברגע ששערי מדגדג לי, מיד אני מוכרח להתגרד.

טיטניה: מחמל – נפשי, אמור נא מה תאכל?

ערב: חי ראשי – אבוס מלא מספוא. ברצון הייתי מכרסם איזה בליל יבש של שעורים. נדמה לי שיש בי חשק עז לצרור של שחת. שחת טוב, שחת מתוק. אין טוב משחת טוב.

טיטניה: אל הסנאי אשלח פיה נועזת,

ואגוזים חיש תביא לך.

ערב: הייתי מעדיף איזה חופן או שניים של חרובים יבשים. אבל אני מבקש ממך: אל יפריעו לי אנשיך. אני מרגיש שנכנסת בי רוח נחירה.

טיטניה: נום, מחמלי, אחוז בזרועותיי.

פיות, שמרו עלינו מכל עבר.

(פיות יוצאות)

הו, מה אהבתיך! מה יקרת לי!

(ישנים. נכנס פוק)

אוברון: ברוך תהיה לי, פוק.

ומה תאמר למתק המראה?

לבי נכמר עתה על שגיגונה;

כי פגשתיה במבואות היער,
שם חיפשה דורון לפתי המתועב;
בחרוני גערתי בה על כי
הכתירה רקותיו השעירות
בזר פרחים בשום ורענן;
וכך, כטוב ליבי, התלתי בה,
והיא התחננה כי אאריך רוחי.
ואז, ביקשתי מידיה את הנער;
מיד נאותה,

ותשלח להביאו אל משכני ביער.
עכשיו, שהוא שלי, אסיר מעל
עיניה את המכשלה הזאת.
אתה, פוק יקירי, קרקף לי
את האהבן המשונה הזה;
ובקומו – יקיצו גם האחרים,
וכל מקרי הלילה הלזה
חיש ימחו כביעותי חלום;
אבל תחילה, אגאל את המלכה:

היי-נה כאשר היית,

ראי-נה כאשר ראית,

זה הפרח המבורך, את עיניך שוב יפקח.

עכשיו, טיטניה! הקיצי, יפתי!

טיטניה: הו, אוברון שלי! הזיתי בשנתי!

נדמה היה לי כי דבקתי בחמור!

אוברון: הנה הוא אהובך.

טיטניה: מה התרחש, אמור?

הו! לתועבה הוא בעיני עכשיו.

אוברון: הס! פוק, תלוש את ראשו. טיטניה,

צווי על מנגינה להכותם

בעילפון עמוק משנת אדם.

טיטניה: מוזיקה, הברו מוזיקה! לנסוך בהם מקסם!

אוברון: המנגינה! (נשמעת מוזיקה) בואי, מלכה.

עתה כורתה ברית חדשה ביננו.

(נשיקה)

(רוקדים)

פוק: עכשיו, עד יעלה האור

סובכו פה בנות מזמור,

אל ערש הכלולות ניגש

ונאמר לו מקודש.

כך האוהבים כולם,

יאורסו בברית עולם.

אוברון: מום, מגרעת, פסול ופגם

בל ישחיטו בזרעם

טיטניה: כתם, קמט ובהרת

פגע רע וחטוורת

לא יגעו בפרי בטנם.

אוברון וטיטניה: תמימים יהיו בהיוולדם,

הרעיפו ברכותינו כאן,

על לב כלה וראש חתן.

פרסו שלום, חיש כחלום,

ניפגש עד אור היום.

(כולם מתעוררים בבהלה)

תסאוס/אוברון: בוקר טוב, רעים,

הניצנים נראו בארץ

וציפורי היער החלו רק עתה להזדווג?

ליסנדר: סלח לנו, אדוני.

(הם כורעים ברך)

תסאוס: הואילו - נא לקום.

קדימה, לאתונה! שלושה ועוד שלוש,

שם נשמח לבב ביין ותירוש!

(יוצאים אוברון, טיטניה ופוק)

דמטריוס: הכל נראה זעיר ומעורפל,

כצל הרים באופק,

שטים כעננים.

הרמיה: ולי נדמה כי אנוכי פוזלת,

הכל נראה בכפל דמות.

הלנה: גם לי.

ודמטריוס כאבדה נמצא לי –

אוצר יקר, שלי ולא שלי.

דמטריוס: והאמנם ערים אנחנו?

נדמה לי כי עודנו נמים,

חולמים חלום.

ולא היה כאן הדוכס, אימרו?

ולא ציוונו ללכת אחריו?

הרמיה: כן, היה.

הלנה: וגם היפוליטה.

ליסנדר: והוא ציוונו ללכת אחריו אל אתונה.

דמטריוס: אם כן, ערים אנחנו.

נלכנה אחריו,

ונספר בדרך את חלומותינו.

(יוצאים)

(פוק חוזר)

פוק: בהקיצץ, חמור, מאור עיניך יחזור!

ערב: (מתעורר) כשיגיע התור שלי, תקראו לי ואני אשיב;

"הו פירמוס יפה מראה!" – זהו הסימן. הי – הו! גבירתי הבמאית! פוח! זרובוב! פיף! אלוהים אדירים! התגנבו להם, והשאירו אותי כאן, ישן! היה לי חזיון מופלא ביותר. היה לי חלום כזה, שהשכל בכבודו ובעצמו לא יוכל להסביר איזה חלום היה לי! חמור גרם מי שינסה לפענח את החלום הזה. נדמה היה לי שאני – איש לא יוכל להגיד מה. נדמה היה לי שהייתי, ונדמה היה לי שהיה לי – אבל רק שוטה גמור מעז היה לומר, מה היה נדמה לי שיש לי. אני אבקש מגברת הבמאית שתכתוב לי בלדה על החלום הזה. היא תיקרא: "דמדומי ערב". כי אלה דברים שאין

להם שחר. ואני אשיר אותה בחלק האחורי של סוף המחזה, אולי כדאי להוסיף לה לוויית חן.
אשיר אותה כאשר תסבי גוססת.

מערכה חמישית

אולם הופעות בארמון תסאוס

תמונה ראשונה

(נכנסים האוהבים, תזאוס והיפוליטה. מתיישבים לצפות בהצגה)

תסאוס: ומי הם שחקני המחזה?

דמטריוס: אנשים שעד כה לא התאמצו ברוח. עתה, את זיכרונם הדל, הוגיעו במחזה הזה לקראת יום כלולותיך.

תסאוס: ישחקו הם לפנינו. לך, הביאם. גבירות, הואילו נא לשבת.

(נכנסים החבורה)

פרולוג: (שגם) כבודיי, אולי תמהים אתם לחיזיון. הוסיפו נא לתמוה, עד ימצא פתרון. האיש הזה, ללא ספק, הוא פירמוס. וזוהי תיסבי, חמדתו בסוד כמוס. האיש הזה, בטיח ובסיד, חומה הוא. חומה בזויה אשר בינם חוצצת.

(שחקנים יוצאים. הצגה מתחילה)

פירמוס: הו, לילה, ליל אכזר. הו לילה אפלולילי, הו לילה המולך בחשכה, הו ליל ליל אללי, לילי – לי. הו, את, הו חומתי, הו – הו, תמתי. הראיני את חורך, אציצה בעיני. אח, מה רואות עיני?

תסאוס: הברנש הזה, אין לו שום נקודת אחיזה.

ליסנדר: אין לו מתק בשפתיו. לא די בכך שמדברים, צריך לדבר נכונה.

ערב: עכשיו מגיע תורה של תיסבי. היא צריכה להיכנס עכשיו, ואני צריך להציץ בה דרך החומה.

(נכנסת תיסבי)

תיסבי: הו, אהובי, דומה קולך הולך.

פירמוס: דומה או לא דומה, אני פירמוסך. כקופידון אותך באהבה אכונה.

תיסבי: ואנוכי אותך אוהב כקופידונה.

פירמוס: הו! נשיקיני נא בחור הקיר המקולל

תיסבי: אשק לכל הקיר, ולא שפתיך כלל.

פירמוס: התפגשני חיש ליד קיברו של מינוס.

תיסבי: אם מוות או חיים, אחושה בשם וינוס.

(נכנסים אריה ואור ירח)

חומה: אני חומה, הנה, עשיתי את חלקי. תמתי ונשלמתי. אלך לי לדרכי.

היפוליטה: זהו המחזה האווילי ביותר ששמעתי מימי.

פרולוג (שגם): (השחקנים מציגים תו"כ) האיש הזה, אשר פנס לו, כלב וקוצים, הוא אור ירח. כי לאורו הם נועדים, ליד קיברו של מינוס. ושם, בין העצים, אם רצונכם לדעת, שם רוו דודים. פריץ החיות הזה, המכונה – ארי, ארב לתיסבי התמה באפלה.

תיסבי: הנה קברו של מינוס! היכן הוא אהובי?

(אריה שואג. תיסבי בורחת)

דמטריוס: היטבת לשאוג, אריה.

תסאוס: היטבת לברוח, תיסבי

(האריה קורע את המעיל של תיסבי ויוצא)

פירמוס: על נוגה חמתך, חן – חן, ירח צח. על מאורך העז, נפשי מודה. כי בזיווך הזוהר והזך, לי תיסבי תיגלה בכל הודה. אבל, עמוד! השקף! הו, שוד! מה כאן, אוהב מסכן? הו, יענת החן, מעיל שלך בדם לוכלך. הו, אל נקם, הגח! בוא, גורלי! קפד פתילי, כתש, רטש ורצה!

היפוליטה: ייקח האופל את ליבי, אם לא נכמרו עליו רחמי.

פירמוס: הו, למה טבע? למה חוללת אריות? הן לוע האריה בתולתי כרסם, זו היפה, כלומר, הייתה, ברעיות. קום, חרבי, פלחי חיק פירמוס הרך. וכך אמות, כך כך, אויה, כעת. אני כבר מת. נפשי אל על תעוט, חמה תחשך. ירח – ברח. (אור ירח יוצא) עכשיו, מות, מות, מות, מות. (מת)

תסאוס: מרוב אלמנות הוא מתקשה למות.

ליסנדר: יש בו יותר מדי אלימות, ופחות מדי אילמות. הוא נוער כמו חמור.

היפוליטה: כיצד זה אור ירח הולך לו, לפני שתסבי חוזרת ומוצאת את אהובה.

תסאוס: הנה היא באה. עכשיו היא תתפרץ ובזה יסתיים המחזה.

תיסבי: רודם ילדי? מה – מת, דודי? הו, פירמוס, האור! פצה פה כגבר. מה מת, מת? אוזני שושן, אף דובדבן, לחיי חרדל צהוב, חדלו, חדלו. דודים, יללו. לשון, שתקי. חרבי, בדקי לב תיסבי עד ידום. שלום, אחיי. זה קץ חיי. שלום, שלום, שלום.

תסאוס: אור הירח והאריה נותרו כדי לקבור את המתים.

דמטריוס: אכן, וגם החומה.

(ערב מתרומם לפתע)

ערב: לא. תנוח דעתכם. האם תואילו לחזות באפילוג? או לשמוע מחול כפרי מבוצע בידי שניים מחברי הלהקה?

תסאוס: שום אפילוג, בטובכם. כי המחזה שלכם אינו זקוק לדברי התנצלות הייתה זאת טרגדיה ראוייה לשמה. ואכן, כזו היא, למען האמת. והצגתם אותה לתפארת.

(כולם מוחאים כפיים. השתחוויה של הלהקה)

(פוק נכנס)

פוק: אם חטאנו חטא לטעם,

אל בזעמכם הפעם;

רק דמו כי נמתם נים

עת נגלו פה חזיונים.

אם להבל ולשווא

רקמנו רק חלום אכזב,

רחמנים – אל בחרון;

אם תמחלו – כי אז נתקון.

וכשם שפוק שד – אמונים,

אם המזל יאיר פנים

ונמלט משוט לשון –

עד מהרה נפיק רצון.

ולא – אמרו כי פוק בדאי.

בטוב תלינו, ידידי.

שאו שלום, ושאו כפיים:

פוק יחזיר לכם - אפיים.

סוף.